

Kommunikáció az Európai Unióról a vidéki régiókban: Javaslatok a fiatalokkal való munkához

1. ajánlás: A témák és módszerek célcsoporthoz igazítása
2. ajánlás: A helyszíni hatások ösztönzése
3. ajánlás: A fiatalok bevonása a szervezési folyamatba
4. ajánlás: A nemzetköziség előmozdítása
5. ajánlás: Ne kizárólag az EU népszerűsítéséről legyen szó

Sok vidéki területen élő embernek az az érzése, hogy az Európai Unió messze van tőlük, és semmi köze az életükhöz. Ez vonatkozik a fiatalabb korosztályra is. Hogyan lehet őket arra motiválni, hogy aktívan éljenek az őket megillető tájékoztatási és részvételi jogokkal, és így uniós polgárként jobban bevonódjanak?

Ez a dokumentum javaslatokat tartalmaz a fiatalokkal való, európai uniós témákra épülő munka innovatív formátumainak és módszereinek kidolgozására. Véleményünk szerint az aktív európai polgárság legalább három feltételtől függ: (1) Az embereknek ismerniük kell jogukat. (2) Tudniuk kell, hogy hogyan élhetnek velük. (3) Meg kell győződniük arról, hogy képesek változtatni a dolgokon.

Az ajánlások a Lipcsei Egyetem Jean Monnet Centre of Excellence kutatási eredményein alapulnak.

Lorenz, A. és Anders, Lisa H. (szerk.) 2023: EU Citizenship Beyond Urban Centers. Perceptions and Practices of Young People in East Central European Peripheral Areas. Berlin: Springer (**Nyílt hozzáférés**).

20 csoportos interjú 171 11. évfolyamos diákkal vidéki térségekben, érettségig adó gimnáziumokban és szakiskolákban; kérdőíves felmérés 264 iskolai fiatal részvételével; interjúk 6 Erasmus+ által finanszírozott ifjúsági projektben résztvevőkkel

jmcoe@uni-leipzig.de

<https://home.uni-leipzig.de/jmcoe/>

1. ajánlás: A témák és módszerek célcsoporthoz igazítása

	<p>„... szóval ez tényleg egy olyan projekt, amelyet a fiatalok más fiataloknak szántak, nem felülről irányított.”</p> <p>Egy lengyelországi ifjúsági projekt szervezője</p>
	<p>Az kutatásban résztvevő ifjúsági projektek vezetői hangsúlyozták, hogy a kiválasztott témákat és módszereket minden esetben fontos a célcsoporthoz igazítani. A célcsoport életkorától függően eltérő a feltételezhető tudásszint és a fiatalok uniós politika iránti érdeklődésének felkeltésére alkalmazható stratégia. A fiatalok politikai folyamatokkal, önkéntes munkával és vidékfejlesztéssel kapcsolatos tapasztalatai szintén nagyon eltérőek. Egy nagyon heterogén célcsoport esetén ezt a projekt vezetésének figyelembe kell vennie és tudnia kell integrálni a különböző tapasztalatokat.</p>
	<p>Az ifjúsági projektek módszereit és tartalmát már a tervezés korai szakaszában az adott célcsoporthoz és környezetükhöz kell igazítani. Ez fontos sikertényező. Az, hogy mi működik, országonként, régióként és iskolánként nagyon eltérő lehet.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - A tájékoztató anyag komplexitásának célcsoporthoz való igazítása: Különösen a fiatalabb és/vagy kevésbé tapasztalt célcsoportok esetében a rövidebb tájékoztatás (tehát amikor új információ hangzik el) és nem túl hosszú előadások, valamint a játékorientált digitális elemek („gamification”) növelhetik a motivációt. A tanítási rendet (pl. Szünetek) szintén figyelembe kell venni. - Vegyes célcsoportokra vonatkozó módszerek kidolgozása: Ha a célcsoport tapasztalatai és előzetes ismeretei nagymértékben eltérnek egymástól, olyan formátumot kell választani, amelyek lehetővé teszik a tudáscserét és a kölcsönös tanulást. A feladatokat vagy vitakérdéseket különböző nehézségi szinten kell előkészíteni. Biztonságos és ítélkezéstől mentes környezetre van szükség, hogy a fiatalok szabadon kifejezhessék gondolataikat. A tudás és a motiváció szintjétől kell függővé tenni az információ illetve új tudás mennyiségét.
	<ul style="list-style-type: none"> - Ne engedje, hogy (egyedül) felnőttek szervezzenek rendezvényeket fiataloknak: Az ilyen eseményeket gyakran felnőttek szervezik fiataloknak anélkül, hogy bevonják őket, vagy kellő felelősséget adnának nekik. Ezt a fiatalok demotiválónak találhatják. Hosszabb távú projektek esetén a fiatalokat lehetőség szerint be kell vonni a projekttervezés korai fázisaiba is. (lásd a 3. ajánlást). - Ne bonyolódjon pusztán elméleti vitákba különböző elvont témákról: A fiatalok számára nehéz lehet a "nagy" uniós kérdések megvitatása. Jobb, ha olyan témákról beszélnek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a mindennapi élethez, és ezeken keresztül mutatják be az EU működését vagy befolyását. Ez közelebb hozhatja az uniós politikát a fiatalokhoz, és kézzelfoghatóbbá teszi azt az "újoncok" számára. Biztosítani kell továbbá, hogy olyan konkrét eredmények szülessenek, amelyeket a helyi döntéshozók végre tudnak hajtani. (lásd a 2. ajánlást).

2. ajánlás: A helyszíni hatások ösztönzése

	<p><i>„Igyekszünk valódi párbeszédet folytatni a döntéshozókkal, hogy ők [a fiatalok] pozitív élménnyel gazdagodjanak. Hogy az ő hangjuk számít, hogy valóban változást tudnak elérni... Hogy ne egy klasszikus panelbeszélgetés legyen kérdezz-felelek szekcióval, ahol a résztvevők felemelik a kezüket, és a politikus vagy a döntéshozó egyszerűen válaszol rá.”</i></p> <p>Egy ifjúsági projekt szervezője Csehországban és Szlovákiában</p>
	<p>Sok fiatal úgy gondolja, hogy az ő hangja nem számít az EU-ban. Az aktív polgárság szempontjából azonban nagyon fontos az a meggyőződés, hogy a politikában való hatékony részvétel lehetséges, és hogy a saját hozzájárulásunk kifizetődő lehet. A projekteknek ezért a fiatalokat közvetlenül érintő kérdésekre kell összpontosítaniuk, helyi problémákkal kell foglalkozniuk, és be kell vonniuk a helyi politikai szereplőket is. Így számottevő hatásokat lehet elérni. Ez hozzájárul az ifjúsági munka láthatóságához és növeli a célcsoport motivációját. Ideális esetben az ilyen projektek megmutatják, hogy az EU és az uniós finanszírozás milyen hatással lehet a helyi életre (pl. jobb iskolai felszerelések, tömegközlekedés).</p>
	<p>Az uniós témájú ifjúsági projekteknek csak akkor van értelme, ha széles körűek és kézzelfogható változásokat eredményeznek. Ideális esetben kapcsolódási pontokat mutatnak be a helyi és az uniós szint között, és szemléltetik az EU mindennapi életre gyakorolt hatását.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Konkrét projektek megvalósítása: Az eredményeknek mérhetőnek kell lenniük, és kapcsolódniuk kell a fiatalok életéhez. A saját befolyásukkal kapcsolatos pozitív tapasztalatok arra ösztönzik őket, hogy a projekt vége után is folytassák szerepvállalásukat. - Az uniós, állami és regionális politika képviselőinek bevonása: Ideális esetben rendszeres kapcsolatban állnak a fiatalokkal, és egyértelművé teszik, hogy munkájuk során hogyan veszik figyelembe igényeiket. - Hosszútávú együttműködés: Fontos, hogy a partnerek az egyszeri események helyett hosszú távú elkötelezettséget vállaljanak, hogy bizalmat építsenek, és hogy a csendesebb fiatalokat is megnyerjék a programnak. Az ifjúsági projektekben kidolgozott politikai elképzeléseket később helyben kell megvalósítani, vagy be kell építeni a nemzeti vagy uniós szintű politikai folyamatokba. - Elkötelezettség: Ideális esetben a helyi projekt szervezői és a politikai vagy közigazgatási szereplők között írásos megállapodást kell kötni, amelyben rögzítik a változtatási szándékot és a hajlandóságot a projekt eredményeinek figyelembevételére.
	<ul style="list-style-type: none"> - Ne szállítson eredményeket a konkrét változásokra vonatkozó biztosítékok nélkül: Kerülni kell a pusztán "output" létrehozását a végrehajtás és a kézzelfogható változások perspektívája nélkül. Ezen kívül biztosítani kell, hogy az eredményeket komolyan vegyék, és a felelősséget ne hárítsák másra. - Ne ijessze meg a fiatalokat „nagy nevekkel” és szakszavakkal: A közismert személyiségek jelenléte, például a politikából, vonzó lehet az érdeklődő közönség számára, de megfélemlítő hatása lehet a fiatalokra, és önkéntelenül hierarchiát teremt. A két fél közötti eszmecsere mindkét félnek komolyan kell vennie, és nyugodt légkörben kell zajlania. Kerülni kell a szakkifejezéseket. A helyi nyelven tartott rendezvények megkönnyítik a különböző társadalmi csoportok részvételét.

3. ajánlás: A fiatalok bevonása a szervezési folyamatba

	<p>„A fiatalok gyorsan megszokják a felelősségteljes feladatokat. Voltak tizenhat-tizenöt évesek, akik könyveléssel és költségvetéssel foglalkoztak. Olyan programokat szerveznek, amelyeket nem szoktak, de nagyon gyorsan tanulnak.”</p> <p>Egy ifjúsági projekt szervezője Lengyelországban</p>
	<p>Abban az esetben, ha a projekt vezetője idősebb a projektben résztvevő fiataloknál, nehezen lehet (csak) kutatással megtalálni a fiatalokat érdeklő témákat, akik egy heterogén célcsoportot alkotnak, eltérő érdeklődési körrel, társadalmi háttérrel, igényekkel és tudással. A kommunikációs trendek és a releváns témák állandóak és folyamatosan változnak.</p> <p>Az ifjúsági projektek egy fontos sikertényezője a célcsoport bevonása a projekt minden fázisába és folyamatába. Ezáltal a projekt a fiatalok sajátja lesz, és a közreműködésükkel olyan készségeket és ismereteket sajátítanak el, amelyek hasznosak lehetnek a jövőbeni szakmai életükben, és motiválhatják őket arra, hogy máskor is részt vegyenek hasonló programokban.</p>
	<p>A célcsoport érdemi bevonása a projekt teljes időtartama alatt (beleértve a projekt korai, előkészítő szakaszait és az utolsó, értékelési fázist is) kulcsfontosságú, hogy a projekt vezetői megtalálják a releváns és aktuális témákat, amik megfelelnek a fiatalok igényeinek, és hogy megfelelő felügyelet mellett lehetőséget kapjanak ismereteik és készségeik fejlesztésére.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Brainstormingok („ötletbörzék”) és konzultációk szervezése a projekt kezdete előtt: A projekt elindulása előtt a projekt céljait és témáit együtt kell kidolgozni a fiatalokkal közös találkozókon vagy workshopokon. - „Train-the-Trainer” rendszer bevezetése: Fektessen hangsúlyt a fiatalok szervezési feladatokban való kiképzésére, hogy aztán tudásukat átadhassák társaiknak, és saját projekteket szervezhessenek. Használjon szabadon hozzáférhető, ingyenes digitális forrásokat, hogy hasznos információkat tudjon nyújtani vagy szoftvereket tudjon biztosítani. - Költségvetési felelősség megosztása: A fiatalok inkább érzik úgy, hogy komolyan veszik őket, ha pénzt bízhatnak rájuk. Amennyiben lehetséges, biztosítson számukra olyan költségvetést kisebb projektekhez, amelyről ők dönthetnek, vagy beleszólhatnak a felhasználásba.
	<ul style="list-style-type: none"> - Ne terhelje túl a fiatalokat: A fiatalok úgy érezhetik, hogy túlterheltek az iskolai követelmények és más kötelezettségek miatt vagy ha túl sok szervezési munka hárul rájuk az ifjúsági projekteken. A túl sok választási lehetőség is túlterhelheti őket, és ez lassíthatja a szervezési folyamatot. Egyértelmű feladatmegosztásra és tapasztalt felnőttek strukturált útmutatására van szükség, például rendszeres találkozók, WhatsApp vagy Messenger-csoportok vagy képzések formájában.

4. ajánlás: A nemzetköziség előmozdítása

	<p><i>"Sokkal inkább motiválja őket, hogy nemzetközi [a projekt]."</i> Ifjúsági projekt szervezője Csehországban és Szlovákiában</p> <p><i>„Az ifjúsági csere [...] nagy változást hozhat [...] Azt mondanám, az én városomban a diákok nem beszélnek túl jól angolul. De aztán amikor elküldöd őket valamilyen nemzetközi projektbe egy-két hétre, akkor nagyon megnyílnak.”</i> Egy lengyelországi ifjúsági projekt szervezője</p>
	<p>A nemzetköziség gazdagíthatja a projekteket. A más európai uniós tagállamokból származó, hasonló élethelyzetű vagy kulturális háttérrel rendelkező emberekkel folytatott beszélgetések segítik a közösségi érzés, a szolidaritás és az európai identitás kialakulását. Így a fiatalok mindennapi életében felmerülő strukturális problémák megoldásait meg lehet vitatni, és határokon átnyúló megoldásokat lehet kidolgozni. A határokon átívelő kapcsolatok bizonyos témákban más nézőpontok megértésére és tiszteletben tartására is ösztönöznek. A fiatalok tanulni tudnak egymástól, és interkulturális kompetenciákat és nyelvtudást sajátítanak el. Az Európai Unióról szóló ifjúsági projekteknél ezért olyan nemzetközi elemeket is tartalmazniuk kell, mint kirándulások és utazások, WhatsApp- és Messenger-csoportok, hosszabb csereprogramok vagy hosszútávú együttműködések.</p>
	<p>A nemzetközi perspektíva bevonásával az ifjúsági projektek elősegítik annak a tudatosítását, hogy bizonyos problémák máshol is előfordulnak, ezért a megoldásokat közösen is ki lehet dolgozni. Emellett erősítik az európai identitást, az interkulturális kompetenciákat és a nyelvtudást is.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Kezdje kisebb nemzetközi elemekkel, például egy szomszédos ország azonos korú fiataljaival folytatott beszélgetésekkel a közösségi médián keresztül. Ezt aztán követhetik kirándulások és diákcsera programok. - Stratégiák kidolgozása a nyelvi akadályok leküzdésére: A nemzetközi projekteket sok esetben nyelvi akadályok nehezíthetik meg, így gyakran már egy eleve kiváltságos célcsoportot vonzanak. A lefordított szövegek, az intenzív nyelvtanfolyamok vagy az egyszerű fordítóeszközök, amelyekkel a fiatalok gyakran rendelkeznek az okostelefonjukon, segíthetnek ilyen esetben.
	<ul style="list-style-type: none"> - Ne hagyja figyelmen kívül a helyi adottságokat: Bár fontos a nemzetközi perspektíva beépítése, a helyi kérdéseket és jellegzetességeket nem szabad háttérbe szorítani. Az esetleges külföldi tartózkodást az utazás előtt és után helyi találkozókkal kell összekapcsolni. Ez lehetővé teszi a fiatalok számára, hogy tapasztalataikról beszéljenek társaikkal, és hogy az eredményeket a számukra ismerős környezetben tudják alkalmazni. - Vegye figyelembe, hogy a külföldre utazás elősegíti a társadalmi egyenlőtlenségeket: Ügyeljen arra, hogy nem minden fiatal vehet részt a projektben, különösen akkor, ha nincs elérhető támogatás. - Időben tisztázza a feltételeket: Az utazások és kirándulások vonzhatják a fiatalokat, de a felkészülési foglalkozásokon való részvételi hajlandóság nem feltétlenül ugyanolyan erős. A szervezési igény ilyen esetekben azonban nagyobb, mint a tisztán helyi projekteknél. Fontos tehát időben tisztázni a kötelezettségeket és a részvételi feltételeket, a későbbi esetleges csalódás elkerülése érdekében.

5. ajánlás: Ne kizárólag az EU népszerűsítéséről legyen szó

	<p>„...nem kényszerít rá valamire az Európai Unió... [Értettem], hogy ennek megvannak az előnyei – igen, de attól tartok, hogy nyomást gyakorolnak valamire.“ 11. osztályos tanulók a csehországi Sokolovban</p>
	<p>A vidéki területeken a fiatalok szkeptikusak lehetnek az EU-val szemben, mert úgy érzik, hogy figyelmen kívül hagyják őket. Ez a felfogás időnként a nemzeti és regionális politikusokkal, nem pedig közvetlenül az EU-val szerzett tapasztalatokon alapul. A fiatalok az uniós szereplőket és az általuk biztosított tájékoztató- vagy ismeretterjesztő anyagokat néha „reklámműsornak” vagy brüsszeli propagandának tekintik. Még az uniós témákkal foglalkozó független projektek esetében is gyakran feltételezik a fiatalok, hogy azokat az Európai Unió szervezte vagy rendelte meg. Amikor valaki úgy érzi, hogy valamiről politikai értelemben akarják meggyőzni, gyakran negatívan reagál. Aki uniós projekteken vesz részt, az uniós döntéshozókkal együttműködve rendezvényeket szervez, vagy uniós támogatásban részesül esetenként könnyen tűnhet olyan „EU-ügynöknek”, akinek nincsenek saját gondolatai és meggyőződése.</p>
	<p>Az EU intézményeivel együttműködésben megvalósuló vagy uniós forrásokból finanszírozott rendezvények vagy projektek pusztán „EU-reklámnak” tűnhetnek, amely távol áll a projekt helyszínének valóságától. Ez elutasításhoz vezethet.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Beszéljen az EU problémáiról és gyengeségeiről: Az EU ifjúságpolitikájával és az ifjúsági munka kihívásaival és hiányosságaival kapcsolatos átláthatóság növelheti a hitelességet és segíthet az esetleges aggályok feloldásában. - Fenntartható együttműködés biztosítása: Felületesnek tűnnek a nagynevű politikusokkal való egyszeri események, ahol hiányzik az állandó elkötelezettség vagy az interakciós lehetőségek. Ehelyett hosszú távú partnerségeket kell kiépíteni. - A kommunikáció helyi kontextushoz igazítása: A témákat és az esemény nyelvét a régió kulturális, társadalmi és gazdasági feltételeihez kell igazítani. Vegye figyelembe a helyi eseményeket, személyeket vagy példákat. Használja a helyi újságokat (különösen az ingyenes újságokat), a rádióadókat vagy a faliújságokat az információk terjesztésére és elérhetővé tételére.
	<ul style="list-style-type: none"> - Ne tartson „EU-s reklámműsort”: A fiatalok összehasonlítják a saját életük valóságát az elhangzottakkal. Nem szabad olyan kijelentéseket tenni, és nem szabad olyan anyagot használni, amely őszintétlennek, valószerűtlennek vagy tartalmatlannak tűnhet. - Ne csak EU-s tájékoztató anyagot használjon: Ha túl sok, az EU által biztosított információs anyagot használnak fel, a projekt már nem tűnik függetlennek, még akkor sem, ha egyébként teljesen független. Az EU-szimbólumok túlzott használata ugyanezen okból nem tanácsos. Az EU-s tájékoztató anyagok használatakor mindig vegye figyelembe a helyi adottságokat. - Kerülje el azt a narratívát, hogy az EU sok jó dolgot hozott létre, amelyeket a tagállamoknak most már végre kell hajtaniuk. Ehelyett kezdje úgy a párbeszédet, hogy a helyieknek ad szót, és hallgassa meg őket figyelmesen.